

Javna zdravstvena ustanova Univerzitetski klinički centar Tuzla

Trnovac bb , 75 000 Tuzla, Bosna i Hercegovina

Tel.: 00387 35 303 300

Fax.:00387 35 250 474

Dopis broj: I172/17

**PREDMET: Zahtjev za ogradnju Univerzetskog kliničkog centra Tuzla od stavova
psihoterapeutkinje Vahide Djedović koji se temelje na govoru mržnje prema LGBTI
osobama**

Poštovani_a,

Obraćamo Vam se ispred Sarajevskog otvorenog centra, Tuzlanskog otvorenog centra i Fondacije Krila nade. Sarajevski otvoreni centar i Tuzlanski otvoreni centar, organizacije su civilnog društva koje teže osnažiti lezbejke, gejeve, biseksualne, trans* i interspolne (LGBTI) osobe i žene kroz jačanje zajednice i građenje aktivističkog pokreta. Fondacija Krila nade već 22 godine radi u polju psihosocijalne podrške sa misijom jačanja i socijalnog uključivanja ranjivih i marginalizovanih grupa, prvenstveno žena, mladih, djece kroz promociju i zaštitu ljudskih prava i mentalnog zdravlja te podršku u obrazovanju. Stalni projekat Fondacije je Centar za psihoterapiju i savjetovanje u kojem rade stručnjaci mentalnog zdravlja educirani za rad sa LGBTI populacijom.

18.05.2017. godine na portalu Kameleon.ba objavljen je članak Vahide Djedović pod nazivom „Oni ne žele gay paradu u Tuzli, a razlog je SAMO JEDAN!“. U ovom tekstu gđa. Djedović je podijelila svoje stavove koji se temelje na govoru mržnje naspram LGBTI populacije, a koji se odnosi na protest koji je održan 13.05.2017 ispred Ministarstva saobraćaja zbog kršenja prava LGBTI osoba.

Gđa. Djedović ovaj protest naziva bespotrebnom „halabukom“ koju su podigli ljudi koji uopće nisu uskraćeni za svoja prava. Kako bi objasnila svoju tvrdnju da LGBTI osobe u Bosni i Hercegovini imaju potrebna prava, gđa. Vahida se referirala na nedavno objavljeni Facebook status Bože Vreće koji se odnosi na njegovo vjenčanje s partnerom, te kaže da „toliko podrške i lijepih želja u ovoj državi još нико nije dobio, па да је три puta hetero“. Na osnovu ove izjave jasno je da je psihoterapeutkinja Djedović svoje stavove i zaključke donijela na osnovu Facebook statusa osobe koja je javna ličnost, i prije svega podržavana zbog umjetnosti kojom se bavi, međutim gđa. Djedović nije uzela u obzir osobe koje nemaju privilegiziranu poziciju javne ličnosti koja štiti njegove izbore, dok svakodnevno, osobe koje

nisu javne ličnosti bivaju žrtvama nasilja na osnovu seksualne orijentacije i rodnog identiteta. LGBTI osobe u BiH pri tome ne mogu sklopiti istospolna partnerstva, te su svakodnevno izložene nasilju i diskriminaciji.

U nastavku teksta gđa Djedović navodi kako je održani protest „samo pokušaj prikrivanja velikih stvari koje su puno bitnije za ovu državu, od nezaposlenosti, korupcije, nepotizma, odlaska mladih iz zemlje... do nesposobne političke troglave aždahe koja samo zamazuje oči ovom, svakako, obnevidjelom i očoravljenom narodu“, odnosno poređenjem s drugim problemima pokušava umanjiti važnost borbe za ljudska prava manjinske skupine, zato što Bosna i Hercegovina ima drugih problema. Samim tim gđa Djedović tvrdi da su LGBTI građani_ke BiH građani_ke drugog reda, te da su interesi svih drugih društvenih grupa bitniji od zaštite njihovih prava.

Kako čitaoci/teljice ne bi zaključili_e da je psihoterapeutkinja došla do ovih zaključaka samo na osnovu Facebook statusa Bože Vreće i pojavnosti „velikih stvari“, odnosno velikih problema, koji se pokušavaju prikriti protestom LGBTI osoba, gđa Djedović se oslonila i na svoju psihoterapeutsku struku, te izjavila kako je u „psihološkom smislu ovo nametanje osjećaja krivnje svima onima koji ih ne podržavaju: “Ne radimo vam ništa loše, a opet ste protiv nas.”

Uz to, gđa. tvrdi da je održani protest manipulativnog karaktera koja za cilj ima dobivanje emotivne pažnje kako bi LGBTI osobe mogle jadikovati o svojim životnim problemima, te identifikovati se s ulogom žrtve. Potreba za pažnjom, kako kaže gđa Djedović, javlja se kod osoba koje u djetinstvu nisu imale dobar kontakt s važnom osobom, a najčešće majkom.

Osim što omalovažava napore LGBTI populacije u borbi za ljudska prava, tekst obiluje neprovjerenim, paušalim izjavama. Gdje Djedović se poziva na psihologiju, a onda iznosi neozbiljne konstrukte kao što su „traženje emotivne pažnje“ ili „manipulativne sposobnosti kojima nas uvlače u vrzino kolo i žele od sebe načiniti kult“.

Zvuči kao da se neko želi igrati psihoterapeuta što bi bilo smiješno da Gđa Djedović nije psihoterapeut u UKC i da ne postoji opasnost da će je građani BIH shvatiti ozbiljno kao stručnjaka iz oblasti mentalnog zdravlja. Navodi su netačni jer LGBTI populacija jeste manjina u našem društvu i kao takva trpi tzv. stres manjine. LGBTI osobe se svakodnevno suočavaju sa stigmom i diskriminacijom i zbog toga su u riziku od razvoja anksioznih i depresivnih poremećaja, te imaju veći rizik za suicid. Ovo su ozbiljne teme i tako im treba i pristupiti.

S obzirom na to da gđa. Vahida Djedović obnaša ulogu terapeutkinje u Univerzitetskom kliničkom centru Tuzla, upućujemo Vam zahtjev u kojem je navedeno zašto je važno da se UKC ogradi od stavova gđe. Djedović koja je iskoristila dobiveni medijski prostor kako bi širila govor mržnje koji ukazuje na to da diskriminacija LGBTI osoba itekako postoji u Bosni i

Hercegovini. Na osnovu toga da je gđa. Djedović zaposlena u UKC-u postoji mogućnost da će ovakvim stavovima narušiti mentalno zdravlje svojim pacijentima_cama pogrešnim pristupom koji se zasniva na patologizaciji homoseksualnosti, koja je skinuta s liste bolesti još prije 20 godina.

Iznošenje ovakvih stavova u javost narušava i ugled naše javne zdravstvene ustanove i njenih uposlenika/ca.

Uz potrebno ogradijanje od ovih stavova, potrebno je sprovesti i edukaciju zaposlenih u UKCu zarad senzibilizacije naspram LGBTI populacije. Diskriminacija je zabranjena i Zakonom o zabrani diskriminacije u Bosni i Hercegovini, što bi značilo da je iznošenje diskriminatorskih stavova kršenje i zakona koji podrazumijeva i diskriminaciju na osnovu seksualne orientacije i rodnog identiteta. Zarad boljeg rada i odnosa s pacijentima_cama u budućnosti smatramo da je edukacija zaposlenih u UKCu i više nego potrebna, jer bi Univerzitetski klinički centar trebao biti mjesto njegovanja ljudskih prava i osuđivanja diskriminacije i govora mržnje.

Srdačno,

Vladana

Vladana Vasić
dipl. pravnica

Rukovoditeljica zagovaranja
Sarajevski otvoreni centar
tel: +38765358006
e-mail: vladana@soc.ba

Belma Žiga
dipl. psihologinja i KBT psihoterapeutkinja
Fondacija Krila nade

Dajana Bakić
dipl. pedagoginja, psihologinja
Izvršna direktorica
Tuzlanski otvoreni centar